

Nízký styl

Protobulharské nápisy

ΚΑΝΑС YΒΙΓΙ
ΩΜ ΟΥΡΤΑΡΙСΤΗΝ
ΓΙΝΟΠΟΥΕΓΕΝΙΘΙΝ
ΕΚΘΕΟΥΔΡΧΟΝΕСТИН
ΙС ТИС ПЛАСКДС
ТОНКАНПОНОМЕ
НОНТАЕПУИСЕНДУЛН
ИСТИНТОУТЗАНКЕИ
ТИНДУНАМИНТОУ,
ГРИКОУСКЕСКЛАДВОУСКЕИ
ТЕХНЕОСЕПУИСЕНГЕФ
ИСТИНТОУТЗАНИМЕТОИ:
КЕФТИ. ' ИСАУТСТ РН
СТУЛОУСТЕСАРИСКЕС ^ Н
СТУЛОН ЕСТИСЕНЛЕОН -
ΔҮ00ӨӨСАХИОСИТОНЕ^{КӨӨ}Е. \
РХОН ТАНМ_с ТОНПО/ АУТ8
ТОНВАСІЛЕДАКД
ХІНТ8ТЗДКЕ ОС.
TOУСПОЛОУСВ8Л1Ч..ІСЕПЕ
Т8СЕХӨР8СДУТ8УПОТАСОИ ТДХЕ
РОНТАКЕДГЛАІОМЕНОСЗІСІН
ЕТИЕКАДТОН'ІТОДЕФОКЕРОСОТДН
ТРІКІСТІІНАДІКТІОНОСТЕ

Aklamace

Εύρηκε τὴν δαμαλίδα ἀπαλήν, καὶ ὡς τὸ καινὸν ἀλεκτόριν ταύτῃ πεπήδηκεν καὶ ἐποίησε παιδία ὡς τὰ ξυλοκούκουδα· καὶ ούδεὶς τολμᾶ λαλῆσαι, ἀλλ' ὅλους ἐφίμωσεν· ἄγιέ μου, ἄγιε φοβερὲ καὶ δυνατέ, δὸς αὐτῷ κατὰ κρανίου, ἵνα μὴ ὑπεραίρεται· κάγώ σοι τὸν βοῦν τὸν μέγαν προσαγάγω είς εύχήν.

Epos Digenis Akritas

- (5) Καὶ ὡς εἴδασιν τὰ ἀδέλφια τῆς τὴν κόρην μαραμένην,
ἀντάμα οἱ πέντε ἐστέναξαν, τοιοῦτον λόγον εἶπαν:
«Ἐγείρου, ἡ βεργόλικος, γλυκύν μας τὸ ἀδέλφιν·
τὸ ἄνθος τοῦ προσώπου σου ἐμάρανεν ἡ θλίψις,
[Ἡμεῖς θανοῦσαν σε εἴχομεν καὶ σπαθοκοπημένην,]
καὶ ἐσὲν δὲ Θεὸς ἐφύλαξεν διὰ τὰ ὥραια σου κάλλη.
Πολέμους οὐ φοβούμεθα διὰ τὴν σὴν ἀγάπην».
Οἱ πέντε τὴν καταφιλοῦν καὶ ἐλυγοθυμῆσαν·
οἱ μὲν φιλοῦν τὰ χεῖλη τῆς, οἱ ἄλλοι τοὺς ὄφθαλμούς της.
Κάθουνται οἱ πέντε ἀδελφοὶ καὶ δὲ ἀμιρᾶς ἐκεῖνος·

κοινὴν βουλήν ἐδάκασιν νὰ πάρουν τον γαμπρόν τους.

{εἰς Ρωμανίαν νὰ ἔβγοιν}

Καὶ εἰς μίαν δρίζει δὲ ἀμιρᾶς καὶ ἐκράτησε μετ' αὐτοὺς
τοὺς θαυμαστοὺς ἀγούρους του, τοὺς εἶχε εἰς τὴν βουλήν του
τοὺς ἄλλους ἐπιλόγιασε καὶ ὑπάν εἰς τὴν Συρίαν.
Καὶ δὲ ἀμιρᾶς ἐδιάγειρεν ἀντάμα μὲ τὴν κόρην
καὶ μὲ τοὺς γυναικαδελφοὺς τῆς τὴν Ρωμανίαν ὑπᾶσιν.

Milostné romány paleologovského období

- (7) Ἀλλ’ ἦν τὸ τεῖχος ὑψηλόν, εἰσέλευσιν οὐκ εἶχεν·
ἄνθρωπος οὐ παρέτρεχε, οὐδὲ θηρίου φύσις,
οὐδὲ πτηνόν, οὐδὲ στρουθός· ἄγριος ἦν δὲ τόπος.
Ἀνέτρεχον, παρέτρεχον, τὴν εἴσοδον ἐζήτουν·
εἶχεν γὰρ πύργους ὑψηλούς, οὐρανομήκεις τοίχους.
Ἐῦρον τὰς πόρτας τὰς λαμπρὰς τούτου, τὰς πολυτίμους,
εἶδον τοὺς ὄφεις, ἔφριξαν τοὺς πυλωροὺς ἐκείνους.
Οὐκ ἔγνωσαν τὴν φοβερὰν καὶ θαυμασίαν πόλιν
τίνος τὸ κάστρον τὸ λαμπρόν, τίνα δεσπότην ἔχει.
Οἱ μὲν γὰρ ἐπεστράφησαν, ἐστάλησαν δπίσω,
τάχα μὴ γένωνται τροφὴ τῶν πυλωρῶν ἐκείνων.

Ptochoprodromika

- (6) Ἀπὸ μικρόθεν μ' ἔλεγεν ὁ γέρων ὁ πατήρ μου,
«Τέκνου μου, μάθε γράμματα, καὶ “ώσανν’ ἐσέναν ἔχει”.
- Βλέπεις τὸν δεῖνα, τέκνον μου, πεζὸς περιεπάτει,
καὶ τώρα ἔν’ διπλοεντέληνος καὶ παχυμονλαράτος.
Αὐτός, ὅταν ἐμάνθανεν, ὑπόδησιν οὐκ εἶχεν,
καὶ τώρα, βλέπε τον, φορεῖ τὰ μακρομύτικά του.
Αὐτὸς μικρὸς οὐδὲν εἶδεν τὸ τοῦ λουτροῦ κατώφλιν,
- καὶ τώρα λουτρακίζεται τρίτον τὴν ἐβδομάδα.
Ο κόλπος του ἐβουρβούριζεν φθείρας ἀμυγδαλάτιας,
καὶ τώρα τὰ νομίσματα γέμει τὰ μανοηλάτα.
Τζάντζαλον εἶχεν στούπινον, καβάδιν λερωμένον,
κ' ἐφόρει το μονάλλαγος χειμῶνα καλοκαίριν.
Καὶ τώρα, βλέπεις, γέγονε λαμπρὸς καὶ λουρικάτος,
παραγεμιστοτράχηλος, μεταξοσφικτουράτος.
Αὐτός, ὅταν ἐμάνθανε, ποτέ του οὐκ ἐκτενίσθη,
καὶ τώρα ἔν’ καλοκτένιστος καὶ καμαροτριχάρης.
Καὶ πείσθητι γεροντικοῖς καὶ πατρικοῖς σου λόγοις
καὶ μάθε γράμματα καὶ σύ, καὶ “ώσανν’ ἐσέναν ἔχει”.
- Ἄν γάρ πεισθῆς ταὶς συμβουλαῖς καὶ τοῖς διδάγμασί μου,
σὺ μὲν μεγάλως τιμηθῆς, πολλὰ νὰ εύτυχήσῃς,
ἐμὲ δὲ τὸν πατέρα σου κὰν ἐν τῇ τελευτῇ μου,
νὰ θρέφης ὡς ταλαίπωρον καὶ νὰ γηροτροφήσῃς.»
- Ως δ’ ἥκουσα τοῦ γέροντος, δέσποτα, τοῦ πατρός μου,
(τοῖς γάρ γονεῦσι πείθεσθαι φησὶ τὸ θεῖον γράμμα),
ἔμαθον τὰ γραμματικά, πλὴν μετὰ κόπου πόσου!
- Αφοῦ δὲ γέγονα κάγὼ γραμματικὸς τεχνίτης,
ἐπιθυμῶ καὶ τὸ φωμὸν καὶ τοῦ φωμιοῦ τὴν μάνναν,
καὶ διὰ τὴν πεῖναν τὴν πολλὴν καὶ τὴν στενοχωρίαν
ὑβρίζω τὰ γραμματικά, λέγω μετὰ δακρύων:
- «Ἀνάθεμαν τὰ γράμματα, Χριστέ, καὶ ὅπον τὰ θέλει,
ἀνάθεμαν καὶ τὸν καιρὸν καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
καθ’ ἣν μ’ ἐπαραδώκασιν εἰς τὸ διδασκαλεῖον,
πρὸς τὸ νὰ μάθω γράμματα, τάχα νὰ ζῶ ἀπ’ ἐκεῖνα.»

Morejská kronika

(14) Κι ώσαν ἀκούσουν κ' ἔμαθαν τὸ πῶς οἱ Φράγκοι ἐκεῦνοι,

ὅπου ὑπαγαῖναν στὴν Συρίαν μὲ θέλημα τοῦ Πάπα,
ἀφῆκαν τὸ ταξεῖδιν τους κι ἀπῆλθαν εἰς τὴν Πόλιν
κι ἐκέρδισαν τὴν Ρωμανίαν κ' ἐγίνησαν ἀφέντες,
θουλὴν ἀπήρασιν ὁμοῦ ἐκεῦνοι οἱ δύο αὐταδέλφοι·
νὰ μείνῃ ἔνας ἀπὸ αὐτοὺς ἐκεῖ εἰς τὸ ἴγονικόν τους,
κι ὁ ἄλλος νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ρωμανίαν διὰ νὰ κερδίσῃ τόπον.
Λοιπόν, ὡς τὸ ἔχει ἐριζικὸν ἡ χάρις τῶν ἀνθρώπων,
κι οὐδὲν ὅμοιάζουν οἱ ἀδελφοὶ εἰς πρόσοψιν καὶ χάριν,
ἥτοι δὲ ὑστερνότερος ἀπὸ τοὺς δύο αὐταδέλφους
δικάτι ἐπιδεξιώτερος καὶ φρονιμώτερός τους.
Κ' ίσιαστησαν οἱ δύο ἀδελφοί, δὲ πρῶτος ν' ἐνεμείνῃ
ἐκεῖσε εἰς τὸ κοντάτο του ἐκεῖνο τῆς Τσαμπάνιας,
κι δὲ δεύτερος ἀπὸ τοὺς δύο, μισὶρ Γουλιάμος ἄκω,
εἶχεν καὶ ἐπίκλην ὁ λόγου του, τὸν ἐλέγαν ντὲ Σαλοῦθε,
νὰ εὔρῃ φουσσάτα ὅσα ἡμπορεῖ νὰ ἐπάρῃ μετὰ ἐκεῖνον,
κ' ἐκεῖνος νὰ ἔλθῃ εἰς Ρωμανίαν τοῦ νὰ ἔχῃ κονυκεστήσει
κάστρη καὶ χώρας τίποτε νὰ τὰ ἔχει ἴγονικά του.
Ο κόντος γάρ τοῦ ἐξέδωκεν ὅσον λογάριν εἶχε,
καὶ εἶπεν του: «Ἄδελφούτσικε, ἀφῶν ἐγὼ ἐνεμένω
ἀφέντης εἰς τὰ κάστρη μας κ' εἰς τὸ ἴγονικόν μας,
ἔπαρε τὸ λογάριν μας καὶ τὰ κοινά μας ὅλα
κι ἄμε μὲ τὴν εὐχίτσα μου ὁμοίως καὶ τοῦ πατρός μας,
κ' ἐλπίζω εἰς τὸ ἔλεος του Θεοῦ ὅτι νὰ εὐτυχήσης».